

Sygn. akt II AKa 116/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Andrzej Czapka
Sędziowie	SSA Nadzieja Surowiec SSA Janusz Sulima (spr.)
Protokolant	Anna Tkaczyk

przy udziale Małgorzaty Gasińskiej-Werpachowskiej Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2012 r.

sprawy **J. C. s. J.**

o wydanie wyroku łącznego

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 6 kwietnia 2012 roku, sygn. akt II K 20/12

I. uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Suwałkach;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. P. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym kwotę 147,60 złotych, w tym kwotę 27,60 złotych podatki VAT.

UZASADNIENIE

J. C. został skazany następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 27 kwietnia 2005 r. w sprawie II.K.555/04 za czyn z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 24.04.1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w dniu 09.07.2004 r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat, oddając go w tym czasie pod dozór kuratora sądowego. Sąd Rejonowy w Suwałkach postanowieniem z dnia 09 stycznia 2007 r. w sprawie II.Ko.994/06 zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności;

II. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 27 maja 2008 r. w sprawie VII.K.377/08 za czyn z art. 157 § 1 k.k. popełniony w dniu 11 stycznia 2008 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat. Sąd Rejonowy w Suwałkach postanowieniem z dnia 06 marca 2009 r. w sprawie VII.Ko.80/09 zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 03 lipca 2008 r. w sprawie X K.869/08 za czyn z art. 278 §3 k.k. w zw. z art. 278 §1 k.k. popełniony w dniu 09 czerwca 2008r. na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności w postaci obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin miesięcznie, oddając go w tym czasie pod dozór kuratora. Na poczet kary ograniczenia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności, tj. zatrzymania w dniu 09 czerwca 2008 r. i w dniu 10 czerwca 2008 r., przy czym jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się 2 dniom kary ograniczenia wolności. Zobowiązano oskarżonego od powstrzymania się od używania środków psychoaktywnych;

IV. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 09 lipca 2008 r. w sprawie VII.K.205/08 za czyn z art. 278 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w dniu 11 grudnia 2007 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 10 zł, orzeczono obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych w łącznej kwocie 1.800zł. Sąd Rejonowy w Suwałkach postanowieniem z dnia 21 maja 2009 r. w sprawie VII Ko.537/09 zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności;

V. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 10 lutego 2009 r. w sprawie II K 1/09 za czyn z art. 278 §1 k.k. w zw. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. popełniony w dniu 24 września 2008 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat, oddając go w tym czasie pod dozór kuratora, orzeczono obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonej w kwocie 600 zł;

VI. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 05 marca 2009 r. w sprawie II.K.25/09 za czyn z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 24.04.1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w okresie od 05 września 2002 r. do 06 października 2002 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk popełniony w okresie od lipca 2006 r. do marca 2007 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w okresie grudzień 2006 r. do połowy lutego 2007 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat;

VII. Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 29 maja 2009 r. w sprawie II.K.20/09 za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w dniu 29 listopada 2008 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 280 §2 k.k. popełniony w dniu 30 listopada 2008 r. na karę 3 lat pozbawienia wolności, za czyn z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w dniu 06 grudnia 2008 r. i 07 grudnia 2008 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, za czyn z art. 278 §1 k.k. popełniony w dniu 06 grudnia 2008 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem na jej poczet rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 07 grudnia 2008 r. do dnia 04 marca 2009 r., od dnia 29 marca 2009 r. do dnia 29 maja 2009 r. oraz w dniu 29 listopada 2008 r.;

VIII. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 30 września 2010 r. w sprawie VII.K.6/10 za czyn z art. 278 §1 k.k. w zw. z art. 275 §1 k.k. w zw. z art. 276 §1 k.k. w zw. z art.11 §2 k.k. popełniony w dniu 17 lipca 2008 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonej w kwocie 600 zł Sąd Rejonowy w Suwałkach postanowieniem z dnia 08 grudnia 2011 r. w sprawie VII.Ko.1182/11 zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności;

IX. Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie II.K.149/09 za czyn z art. 191 §1 k.k. w zw. z art. 158 §1 k.k. i art. 278 §1 k.k. w zw. z art. 190 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. i art. 12 k.k. popełniony w dniu 06 czerwca 2008 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres zatrzymania od dnia 07 czerwca 2008 r. do dnia 09 czerwca 2008 r.;

Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2012 roku wydanym w sprawie II K 20/12:

I. na mocy art. 569 §1 i 2 k.p.k., art. 85 k.k., art. 86 §1k.k. połączył kary - pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem opisanymi w pkt. I (Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 27 kwietnia 2005 r. w sprawie II.K.555/04) i w pkt. VI za czyn z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 24.04.1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w okresie od dnia 05 września 2002 r. do dnia 06 października 2002 r. (Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 05 marca 2009 r. w sprawie II.K.25/09) i orzekł wobec skazanego J. C. karę łączną 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 569 §1 i 2 k.p.k., art. 85 k.k., art. 86 §1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w pkt. II (Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 27 maja 2008 r. w sprawie VII.K.377/08), w pkt. IV (Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 09 lipca 2008 r. w sprawie VII.K.205/08) i w pkt. VI za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od lipca 2006 r. do marca 2007 r., za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w okresie grudzień 2006 r. do połowy lutego 2007 r. (Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 05 marca 2009 r. w sprawie II.K.25/09) i orzekł wobec skazanego J. C. karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na mocy art. 569 §1 i 2 k.p.k., art. 85 k.k., art. 87 §1 k.k. połączył kary orzeczone wyrokami opisanymi w pkt. III (Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 3 lipca 2008r. w sprawie X.K.869/08) i w pkt. IX (Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie II.K.149/09) przyjmując, iż 1 miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności, ustalając, iż kara wymierzona wyrokiem z pkt. III (w sprawie X.K.869/08) w wymiarze 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności odpowiada 150 (stu pięćdziesięciu) dniom pozbawienia wolności i orzekł wobec skazanego J. C. karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

IV. pozostałe orzeczenia będące częścią składową połączonych wyroków pozostawił do odrębnego wykonania;

V. na mocy art. 63 §1 k.k. w zw. z art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt. III zaliczył okres zatrzymania od dnia 7 czerwca 2008 r. do dnia 9 czerwca 2008 r. oraz zaliczył okresy odbytych kar z wyroków jednostkowych podlegających łączeniu;

VI. na mocy art. 572 k.p.k. postępowanie w pozostałym zakresie umorzył;

VII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. P. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i 60/100), tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu;

VIII. zwolnił skazanego od wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w sprawie.

Apelację od tego wyroku w części dotyczącej jego punktu I, II i III złożył obrońca skazanego i na podstawie art. 427 §1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. wyrokowi temu zarzuciła rażąca niewspółmierność kar łącznych orzeczonych wyrokiem łącznym poprzez uznanie, że skazany, z uwagi na stopień jego demoralizacji, nie zasługuje na zastosowanie zasady pełnej absorpcji, co miało w konsekwencji wpływ na orzeczony wymiar kary, podczas gdy zachowanie J. C. można ocenić jest jako poprawne i właściwe.

Powołując się na przepis art. 427 §1 k.p.k. oraz art. 437 § 1 i 2 k.p.k. obrońca skazanego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie J. C. kar łącznych przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Dokonywanie oceny zasadności zarzutu apelacyjnego należy uznać za przedwczesne, gdyż zaskarżony wyrok dotknięty jest tak istotnymi, niedostrzeżonymi przez apelującego wadami, że konieczne stało się jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Utrzymanie tego wyroku w mocy lub dokonanie jego zmiany w granicach podniesionych zarzutów byłoby rażąco niesprawiedliwe (art. 440 k.p.k.)

Gdyby nie popełnione przez Sąd pierwszej instancji błędy, to kary pozbawienia wolności orzeczone w tzw. wyrokach jednostkowych zostałyby w taki sposób połączone, że byłoby to zdecydowanie korzystniejsze dla skazanego, aniżeli

zostało to uczynione w zaskarżonym wyroku łącznym. Stąd też może budzić pewne zdziwienie, że w apelacji podniesiono jedynie zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonych kar łącznych.

Sąd Okręgowy, powołując się na szereg orzeczeń Sądu Najwyższego, stwierdził, że nie ma podstaw do wymierzenia kary łącznej, w sytuacji gdy za zbiegające się przestępstwa wymierzono karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a nie są spełnione przesłanki określone w art. 69 k.k. Sąd pierwszej instancji, prezentując w uzasadnieniu swojego orzeczenia takie stanowisko, powinien był jednocześnie zaznaczyć, że nie ma ono już racji bytu po wejściu w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 206, poz. 1589), która dodała do Kodeksu karnego przepis art. 89 §1a k.k., zgodnie z którym w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Treść tego przepisu jest na tyle klarowna, że nie można mieć jakichkolwiek wątpliwości, że skoro pozwala on na wymierzenie bezwzględnej łącznej kary pozbawienia wolności w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, to tym bardziej w świetle jego brzmienia możliwe jest orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania również wtedy, gdy łączeniu podlega kara bezwzględnego pozbawienia wolności z karą pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona.

Nie mniej jednak nie można zapominać, że cytowana wyżej ustawa weszła w życie 8 czerwca 2010 roku, a nie ma jakichkolwiek podstaw do przyjmowania, że wymierzenie kary łącznej nie podlega regułom określonym w art. 4 §1 k.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2011 roku, IV KK 262/11, LEX nr 1044057).

J. C. wszystkich przestępstw, za które został skazany w sumie dziewięcioma wyrokami, dopuścił się przed 8 czerwca 2010 roku. Należało zatem, zgodnie z art. 4 §1 k.k., porównać stan prawny przed tą datą – obowiązujący w dacie popełnienia przez niego czynów zabronionych, kiedy nie było art. 89a §1 k.k., ze stanem prawnym w chwili orzekania, celem ustalenia, który z nich jest dla niego korzystniejszy.

Oczywiste jest, że stanem prawnym względniejszym dla skazanego jest stan sprzed wejścia w życie nowelizującej Kodeks karny ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku. Nie jest bowiem wcale korzystne połączenie kary bezwzględnej pozbawienia wolności z karą pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i wymierzenie jako łącznej kary pozbawienia wolności bez warunkowego jej zawieszenia (nawet zastosowanie w takim przypadku zasady pełnej absorpcji nie zawsze powodowałoby zmianę sytuacji skazanego na lepsze).

Dlatego też, zgodnie z regułą zawartą w art. 4 §1 k.k., w niniejszej sprawie należało stosować przepisy obowiązujące przed wejściem w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku, w świetle których (mając zwłaszcza na względzie ówczesną wykładnię art. 89 §1 k.k.) nie było dopuszczalne orzeczenie bezwzględnej kary łącznej w sytuacji orzeczenia za jedno ze zbiegających się przestępstw jednostkowej kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Pomimo że z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że bez względu na datę popełnienia przestępstw i datę orzekania obowiązuje zasada, że nie można wymierzyć kary łącznej, w sytuacji gdy za zbiegające się przestępstwa wymierzono karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, gdy nie ma materialno - prawnych podstaw do warunkowo zawieszenia kary łącznej, Sąd pierwszej instancji połączył aż dwukrotnie karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z karami bezwzględnymi pozbawienia wolności.

Zarówno w pkt. I, jak i w pkt. II sentencji zaskarżonego wyroku zostały połączone kary jednostkowe orzeczone w wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 5 marca 2009 roku w sprawie o sygn. akt II K 25/09. W tymże zaś wyroku trzy kary jednostkowe pozbawienia wolności zostały połączone węzłem kary łącznej, która została warunkowo zawieszona na okres próby wynoszący trzy lata.

Łączenie zatem kar orzeczonych w wyroku wydanym w sprawie o sygn. akt II K 25/09 z karami bezwzględными z innych wyroków było rażąco sprzeczne z wyrażonym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku poglądem o niedopuszczalności takiego rozstrzygnięcia.

Głęboko zastanawiające jest, dlaczego Sąd Okręgowy tak postąpił. Trudno jest się nawet domyślać, jakie jest źródło takiego postępowania. Nie ma przecież jakiegokolwiek znaczenia, że orzeczone w wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach w sprawie II K 25/09 kary jednostkowe zostały połączone i to kara łączna, a nie poszczególne kary wymierzone za poszczególne przestępstwa, została warunkowo zawieszona. Jeżeli dochodzi do skazania jednym wyrokiem za kilka przestępstw, to zawsze najpierw orzeka się o połączeniu kar jednostkowych, a dopiero potem rozważa się zastosowanie dobrodziejstwa warunkowego zawieszania kary. Nigdy nie dzieje się odwrotnie. Dlatego też, jeżeli potem dochodzi do wydania wyroku łącznego, to te kary jednostkowe należy traktować w takiej sytuacji jako kary z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Dopiero gdyby doszło do zarządzenia wykonania kary łącznej, to również kary jednostkowe za poszczególne przestępstwa należałoby traktować jako kary bezwzględne. W każdym razie z akt sprawy II K 25/09 nie wynika, aby takie postanowienie w postępowaniu wykonawczym zostało wydane.

Tak więc poważnym błędem Sądu pierwszej instancji było połączenie w pkt. I i II kar orzeczonych w wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach w sprawie o sygn. akt II K 25/09 z wymierzonymi w innych wyrokach bezwzględными karami pozbawienia wolności. Podkreślić należy, że niepołączenie tego wyroku z innymi wyrokami jest zdecydowanie korzystniejsze dla skazanego, zwłaszcza że 13 marca 2012 roku upłynął okres próby, na który orzeczona w tym wyroku kara łączna została warunkowo zawieszona, i tym samym niedługo skazania z tego wyroku ulegną zatarciu, a wtedy wyrok ten w ogóle nie powinien być brany po uwagę przy wydawaniu wyroku łącznego.

Drugim poważnym błędem Sądu pierwszej instancji było umorzenie postępowania w zakresie wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 29 maja 2009 roku w sprawie II K 20/09 i Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 30 września 2010 roku w sprawie VII K 6/10.

Wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stanowisko, które legło u podstaw takiego rozstrzygnięcia, jest wręcz kuriozalne.

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że przestępstwa, za które w tych dwóch wyrokach oraz w wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 10 lutego 2009 roku w sprawie o sygn. akt II K 1/09 J. C. został skazany, pozostają ze sobą w zbiegu realnym. Zbieg realny przestępstw jest faktem istniejącym obiektywnie i jest niezbędną i podstawową przesłanką do orzeczenia kary łącznej.

Faktem też jest, że w wydanym w sprawie II K 1/09 wyroku została orzeczona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Przestępstwo zaś, za które taka kara została wymierzona, zostało popełnione w dniu 24 września 2008 roku, czyli przed wejściem w życie ustawy, która dodała do Kodeksu karnego przepis art. 89 §1a k.k. Należało zatem przy orzekaniu kary łącznej również w zakresie tej grupy wyroków stosować, jako względniejsze, przepisy obowiązujące w czasie popełnienia przestępstwa, kiedy nie było w Kodeksie karnym przepisu zezwalającego na orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszania jej wykonania w przypadku połączenia kary bezwzględnego pozbawienia wolności z karą pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszane.

Stosowanie jednakże tej reguły żadną miarą nie wyklucza, jak przyjął Sąd Okręgowy w Suwałkach, możliwości połączenia bezwzględnych kar pozbawienia wolności, orzeczonych za zbiegające się przestępstwa, które pozostają jednocześnie w zbiegu realnym z przestępstwem, za które wymierzono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Innymi słowy: całkowicie błędny jest pogląd polegający na tym, że jeżeli w dwóch wyrokach wymierzono kary bezwzględne pozbawienia wolności za przestępstwa pozostające w zbiegu, to nie można tych kar połączyć ze względu

na to, że postają one również w zbiegu z czynem zabronionym, za który orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Stanowisko Sądu pierwszej instancji prowadzące do umorzenia postępowania w takiej sytuacji w zakresie całej grupy wyroków, w których orzeczono kary za zbiegające się przestępstwa, nie znajduje żadnego racjonalnego uzasadnienia, jest sprzeczne z wykładnią literalną i systemową przepisów dotyczących kary łącznej i prowadzi do sytuacji absurdalnych. Konsekwencją przecież takiego stanowiska jest to, że orzeczenie kary łącznej co do kar jednostkowych z wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach w sprawie II K 20/09 i Sadu Rejonowego w Suwałkach w sprawie VII K 6/10 byłoby możliwe dopiero po zatarciu skazania z wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach w sprawie II K 1/09 lub po zarządzeniu wykonania orzeczonej w tym wyroku kary. Może przecież zdarzyć się tak, że pozostaje w zbiegu realnym kilka przestępstw, za które wymierzone długoletnie kary pozbawienia wolności oraz przestępstwo, za które wymierzono karę jednego miesiąca pozbawienia z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i gdyby podzielić pogląd Sądu Okręgowego w Suwałkach, to w takiej sytuacji nie można byłoby wydać wyroku łącznego co do tych bezwzględnych kar pozbawienia wolności i skazany tylko przez to, że w jednym równoległym toczącym się postępowaniu został skazany na łagodną karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, nie mógłby zamiast kilku kolejno wprowadzanych do wykonania długich kar odbywać jednej kary łącznej pozbawienia wolności.

Tak więc nie było żadnych przeszkód w połączeniu bezwzględnych kar pozbawienia wolności orzeczonych w wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach w sprawie II K 20/09 i w wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach w sprawie VII K 6/10.

Powinny też zostać połączone ze sobą kary pozbawienia wolności orzeczone w wyrokach Sądu Rejonowego w Suwałkach w sprawach VII K 377/08 i VII K 205/08. W tym przypadku również nie ma znaczenia, że z przestępstwami, za które J. C. został skazany w tych wyrokach, pozostają w zbiegu przestępstwa, za które w sprawie tego samego sądu II K 25/09 wymierzono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Okręgowy, rozpoznając niniejszą sprawę, najwyraźniej też pominął dyspozycję art. 571 §1 k.p.k. i określając wymiar kar łącznych, nie wziął pod uwagę, co utrudnia w znacznym stopniu ocenę zasadności zarzutu z apelacji obrońcy co do rażącej surowości kary łącznej orzeczonej w pkt. III sentencji zaskarżonego wyroku, że na wymiar kary łącznej w wyroku łącznym poza zasadami określonymi w art. 86 k.k. istotny wpływ ma zachowanie oskarżonego w zakładzie karnym albo w środowisku, w którym znajduje się po prawomocnym skazaniu poszczególnymi wyrokami.

Wprawdzie art. 571 § 1 k.p.k. stwierdza, że „sąd w razie potrzeby zwraca się do zakładów karnych, w których skazany przebywał, o nadesłanie opinii o zachowaniu się skazanego w okresie odbywania kary, jak również informacji o warunkach rodzinnych, majątkowych i co do stanu zdrowia skazanego oraz danych o odbyciu kary z poszczególnych wyroków”, to jednakże zwrotu „w razie potrzeby” nie należy rozumieć jako sytuacji wyjątkowej, która będzie zachodzić jedynie w sporadycznych wypadkach. Wręcz przeciwnie, w sprawach o wydanie wyroku łącznego, zwracanie się przez sąd o informacje i opinie, o których mowa w tym przepisie, powinno być w praktyce sądów obowiązującą regułą, która tylko w wyjątkowych sytuacjach może doznawać wyjątków (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 14 sierpnia 2002 roku, II Aka 75/02, OSA 2004 rok, z. 6, poz. 44).

Brak takiej opinii spowodował konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku również w części dotyczącej kary łącznej orzeczonej w pkt. III sentencji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd powinien mieć na względzie wszystkie poczynione wcześniej uwagi i zalecenia, które powinny doprowadzić do wydania prawidłowego wyroku łącznego.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art. 437 §2 k.p.k. i art. 440 k.p.k. orzekł jak w sentencji.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu orzeczono na podstawie art. 618 §1 k.p.k. pkt 11 k.p.k. oraz §14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r., Nr 163, poz.1348 z późn. zm.).